

og de indirekte Skatteobjekter, er det min Overbevisning, at i sit Uddrag vil det ende med, at vi faa to indirekte Skatteobjekter i Stedet for et, nemlig baade Sukker og Ol. Jeg tror nemlig ikke, de ærede Medlemmer kunne staa mod den Tale, at Sukker er en Ting, der lader sig lige saa vel beskaffe ad indirekte Vej som mange andre Genstande. At det skulde være god Venstrepolitik, at det skulde være rigtigt af Hensyn til et Ministerium, der har stillet sig, som dette har gjort, at opgibe Fordringen paa en Nedsættelse svarende til Krigsskatten, fordi det ikke vil gaa med dertil, og at det egentlig skulde være rigtigt overfor et Ministerium, der har flaaet Hul paa Statskassen eller, som min ærede Sidemand (Bingel) en Gang saa smukt har sagt, gnavede Rottehuller i Statskassen, at det skulde være god Venstrepolitik overfor det, som er passeret her paa Militærvesenets Omraade, at gaa med til at staffe det en ny Stattenudtægt, som, naar den indføres, med yderste Væghed vil lade sig forsøge ad provisorisk Vej, ligesom den højtærede Minister ikke er veget tilbagen for at bruge de gamle Skatter, der i Virkeligheden tilvejebringes i endnu højere Grad paa Livsfornödenhederne end denne nye Skat, tror jeg heller ikke, at han vilde være bange for at forsøge denne. — Det skulde undre mig, om man skulde mene ude i Landet, at den Form for Politik var virkelig Oppositionspolitik, og at det var den Maade, hvorpaa Modstanden fra Venstrepartiet skulde føres.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Bjfsen): Paa Forslagsstillerens Begne kan jeg være vel tilfreds med den Modtagelse, Forslaget har faaet her i Tinget; det er i hvert Tilfælde vist, at i lang Tid har ingen Sag kunnet i den Grad samle Opmærksomheden om sig. Jeg tror ogsaa, at det i og for sig er en Binding for Folketinget som saadant, at det kan samle Offentlighedens Interesse i højere Grad, end Tilfældet hidtil har været. Den Modstand, som Forslaget har mødt, har heller ikke kunnet overraske Forslagsstillerne, idet de Standpunkter, som blandt Modstanderne ere komne til Orde, vilde man dog til syvende og sidst kunne have forudset, om man ikke just kunde sige, hvorledes og i hvilken Form disse Indvendinger vilde blive fremsatte. Det Standpunkt, hvorfra Modstanden er rejst, er det, som er blevet kaldt Græsserersstandpunktet. Jeg bruger ikke dette Ord som nogen obdøs Sigetelse, det er fuldt ud et ligesaa berettiget Standpunkt at se Sagen fra, at se den fra Storhandelens og Storindustriens Synspunkt,

som at se det fra et Bønde- eller hvilket som helst andet Synspunkt. Utsaa Sagen, set fra Storindustriens og Handelens Synspunkt, møder derfra den Indvending, som i øvrigt er knæsat af de ærede Medlemmer for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg) og Kjøbenhavn Amts 4de Valgkreds (Hørup) og fra flere Sider, at den største Ulempe ved dette Forslag er den, at man har taget Skatten, som er tænkt som en Kompensation for en samlet Toldreform, og forbruger den til Kompensation af en blot og bar Forbrugsartikel, idet man gør gældende med en vis Foje, at de Løttelser, som kunne ventes ved Toldnedsættelse paa saadanne Satter, som navnlig spille en Rolle for store Kredse, ved mange Lejligheder kunne komme til ogsaa for Smaafolk og Arbejdere at spille en maaste større Rolle end de direkte Løttelser, som de kunne have af Ophævelse af Suffertolden. Jeg er saa langt fra at underkende Værdien af denne Betragtning, at jeg tværtimod for 8 Aar siden har været sammen med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (C. Hage) til at affatte et Toldblovsforslag, som for en stor Del netop hvilede paa denne Betragtning, men selvfølgelig dog ikke tilfidsatte, hvad jeg vil kalde det mere umiddelbare demokratiske Standpunkt, at sørge for direkte Nedsættelser i Forbrugsartiklerne. Naar jeg nu er bleven noget mere betænkelig ved det Standpunkt, som jeg den Gang samtidig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds søgte at gøre gældende, saa er det fordi der mellem 1881—82 og nu ligger en Periode, i hvilken Beskyttelsesbølgen er vokset rundt omkring i vore Nabolande og ogsaa her hjemme til en i min Betragtning foruroligende Højde. Naar Spørgsmaalet om Naastoffernes Løttelse nu rejstes, saa kunde der i dette Krav let nu ligge en anden Betydning end for 8 Aar siden; thi den Gang var den givne Forudsætning for Naastoffernes Løttelse den, at der samtidig skete en væsentlig Indskrænkning i Beskyttelsen paa de producerede Varer. Det er en Selvfølge, og det anser jeg for givet, at alle de, der dele den Betragtning, hvorpaa det Forslag og ogsaa alle Venstres tidligere Toldblovsforslag have hvilet, ogsaa nu vil gjøre den gældende, og hævde den store Betydning af Naastoffernes Frigivelse, forudsat, at der dermed fulgte en mindst tilsvarende Nedsættelse i Beskyttelsesattatnerne. Naar nu derimod paa dette Tidspunkt under den Udvikling i hele den kommercielle Verden, som har fundet Sted, vi nu møde med stærkt Krav om Naastoffernes Frigivelse, kan jeg ikke værges mig mod Frygten for, at der i denne Fordring kan komme til at ligge ikke en Løttelse i Be-